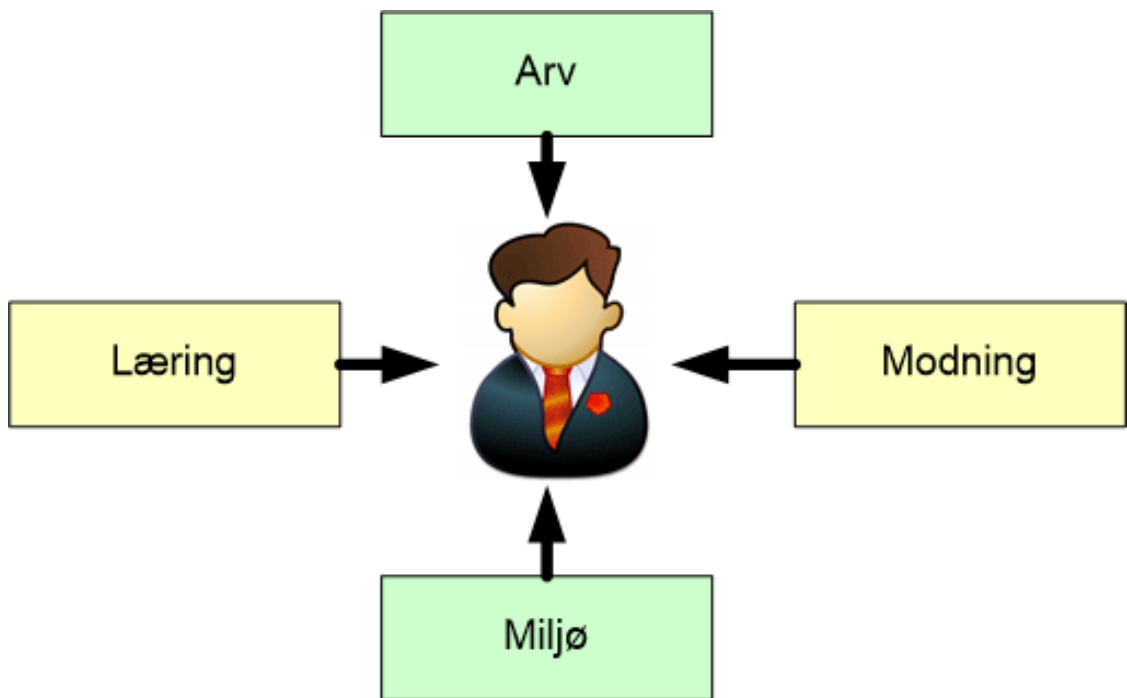

Arv & miljø + Læring & modning = Vår atferd

Lær hvilke "interne" (inviduelle) forhold som påvirker og styrer vår atferd til daglig.

Innhold

1	Menneskelig atferd	4
1.1	Ulike fagdisipliner gir ulikt svar på hva som styrer atferden.....	4
1.2	Atferd er et resultat av 3 del-prosesser	5
1.3	Atferden styres av arv, miljø, læring og modning	6
1.3.1	Arv.....	7
1.3.2	Miljø	7
1.3.3	Læring og modning.....	8
2	Arv.....	10
2.1	Kromosomer	11
2.1.1	Gener og DNA.....	11
2.1.2	Fysiskmotorisk utvikling	11
2.1.3	Kromosompar	12
2.1.4	Biologiske rytmer.....	13
2.2	Arv vs miljø	14
2.3	Instinker.....	15
2.4	Drifter.....	15
2.4.1	Homeostase	16
2.5	Hormoner	18
2.5.1	Hormoner påvirker tanker, følelser og atferd.....	20
2.6	Hjernen	20
2.6.1	Hjernebarken.....	22
2.6.2	Hukommelse.....	23
2.6.3	Tre typer hukommelse.....	24
2.6.4	Det sensoriske registeret	25
2.6.5	Korttidshukommelse	26
2.6.6	Arbeidsminne	27
2.6.7	Langtidshukommelse	28
2.6.8	Hva husker vi lettest?	30
2.7	7 menneskelige sanser	31
2.7.1	Reseptor	32
2.7.2	OVERFØRINGSFUNKSJONEN.....	33
2.7.3	SPESIFISITET	34
2.7.4	INTENSITET	34
2.7.5	ADAPTASJON	35
2.7.6	Bruk av sansene	35
2.7.7	Syns sans (øyet)	36
2.7.8	Luktesans (nesa).....	38
2.7.9	Høresans (øret).....	38
2.7.10	Smakssans (tunga).....	40
2.7.11	Følesans (huden)	40
2.7.12	Stillingssans	41
2.7.13	Likevektsans (balansesans)	42
2.8	Intelligens (IQ).....	43
2.8.1	Teori og forskning om intelligens.....	44
2.8.2	Hvordan måle intelligens?.....	46
2.8.3	Hvordan beregnes IQ?.....	46
2.8.4	Hva er en "normal" IQ?	47

2.8.5	Intelligensen (IQ) er rasebestemt	47
2.8.6	Hvilken nytteverdi har IQ målinger?	50
2.9	Emosjoner (følelser)	51
2.9.1	Følesekomponenter	53
2.9.2	Primære og sekundære følelser	54
2.9.3	Emosjonell modenhet	55
2.9.4	Reklame spiller i økende grad på følelser	55
2.9.5	"Hemmelige kjøpsmotiver"	58
2.9.6	Utilitaristisk hedonisme	58
2.9.7	Suggesjon og ubevisst påvirkning	59
2.10	Emosjonell integritets (EQ)	60
2.11	Vaner	63
2.11.1	Vaner i organisasjonen	65
2.12	Stress	65
2.12.1	Hvordan påvirker stress helse?	66
2.12.2	Hva avgjør vår opplevelse av stress?	67
2.12.3	Hvor mye stress er for mye?	68
2.12.4	Post traumatisk stresslidelse (PTSD)	69
2.12.5	Symptomer på stress	70
2.12.6	Hvordan måle stress?	71
2.12.7	Stress i forbrukeratferden og ledelse	71
2.13	Andre viktige påvirkningsvariabler	72

1 Menneskelig atferd

1.1 Ulike fagdisipliner gir ulikt svar på hva som styrer atferden

Det finnes ingen enkle svar på hva som styrer våre beslutninger og atferd, da ulike fagdisipliner gir ulikt svar på spørsmålet:

- **Psykologien** - studerer mennesket som et enkeltindivid og prøver å forklare hvordan individuelle påvirkningsvariabler styrer vår atferd. Psykologiens utgangspunkt er at alle mennesker er selvstendige individ med medfødte egenskaper og talenter, og individuelle behov og interesser som styrer vår atferd.
- **Sosiologien** - studerer mennesket som et gruppemedlem som påvirkes av menneskene rundt seg. Sosiologene mener at vi er i større grad gruppekonforme, enn selvstendig tenkende individer. Med dette menes at vi styres og påvirkes av vårt ønske om å tilhøre og identifisere oss med ulike sosiale grupper. Frykten for sosiale sanksjoner og ønsket om sosiale belønninger gjør at vi i stor grad styres av referansegruppens verdier, sosiale normer og -rolleforventninger. Sosiologien prøver derfor å forklare vår atferd ut i fra sosiale påvirkningsvariabler.
- **Antropologien** - studerer mennesket som et "stammemedlem" i et større kultur og prøver derfor å forklare hvordan makroomgivelsene våre påvirker vår atferd. Her er fokus rettet mot hvordan ulike kulturelle verdier, regler, normer, roller, koder, artifakter og symboler påvirker og styrer vår atferd.